

Høgenhall Barnehage

"Vi skal gi ditt barn enda sterkere røtter og vinger. Vi ønsker å legge til rette for at barna gjennom fellesskap, glede og trygghet, kan formidle egne behov på en måte som tar hensyn til sine omgivelser."

ÅRSPLAN 2024-2025

Innhold

Innhold

1.0 Barnehagens lover og dokumenter	4
2.0 Ansvar og roller	5
Organisasjonskart	7
.....	7
Organisering av barnegrupper:	8
Vår visjon og våre verdier	9
Barnehagens satsningsområde 2024-2025:	10
Inkluderende fellesskap.	10
Mangfold og gjensidig respekt:	11
Demokrati:.....	12
Likestilling og likeverd:	12
Bærekraftig utvikling:	13
Barn og barndom:.....	13
3.0 Barnehagens formål og innhold	14
Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg.....	14
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek.....	14
I Høgenhall utgjør lek et av hovedområdene for pedagogisk virksomhet.....	14
Barnehagen skal fremme læring.....	17
Barnehagen skal fremme danning	17
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	18
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk.....	19
Fagområdene	20
4.0 Psykososialt barnehagemiljø	20
Tenk sammen	21
Progresjon.....	21
Barns medvirkning	22
Dagsrytme	23
Ny i barnehagen.....	23
Overgang til skole	26

Hospitering, personale.....	27
Kompetanseheving for personalet 2024-2025.....	27
Planlegge, dokumentere og vurdere	28
Merkedager i Barnehagen	29
Sommeravslutning for Skolestartere	31
Viktig datoer.....	32
Samarbeid med andre instanser.....	33

«Det vi med garanti er sammen om, -er ulike grader av forskjeller og tilhørende relasjoner» (Audun Myskja)

Hver dag, hver uke, hver måned og hvert år, får vi muligheten til å bidra til innholdet av vår felles Skattekasse, når det kommer til kompetanse, synsvinkler, humør, pågangsmot, ideer, personligheter, erfaringer, interesser, reaksjonsmåter og div «kjepphester». Uansett alder og rolle. Summen av våre felles bidrag til et positivt, inkluderende og løsningsorientert samarbeid, er og blir avgjørende for i hvilken grad vi når vårt mål for barna i Høgenhall barnehage.

«Vi skal gi ditt barn enda sterkere røtter og vinger, -og legge til rette for at barna gjennom fellesskap, glede og trygghet, kan formidle egne behov på en måte som tar hensyn til sine omgivelser»

Vårt beste virkemiddel er å være bevisste og gode rollemodeller for barna, i jobb og i hjemmet.

Vi trenger å dele forventninger. Vi trenger å bli sett og kjenne oss inkludert. Vi trenger å oppleve gjensidig tillit. Vi trenger å få lov til å bidra. Vi trenger å se en situasjon fra flere sider enn vår egen. Vi trenger å gå på nye stier og utvikle oss, -og det gjelder både barn, foreldre og personale. Vi trenger å lykkes. Ikke skal vi glemme verdien av det å gjøre feil underveis, -vel og merke feil som er gjort i beste mening!

Vi skal være nysgjerrige på neste sving og løpende samle på de aller beste bidragene til Skattekisten i Høgenhall barnehage. I kraft av å være forskjellige er jeg sikker på at den blir innholdsrik og desto mer brukervennlig, både fordi vi har ulike behov og fordi det finnes SÅÅÅÅ mange måter å gjøre en ting riktig på.

Alle er verdifulle – Alle skal med – Alle bidrar - Alle gjør vi vårt beste!

Styrer i Høgenhall barnehage

Conny Fuglsang Nielsen

**«Mangt skal vi møte og mangt skal vi mestre,
-dagen i dag, den kan bli vår beste dag»**

1.0 Barnehagens lover og dokumenter

Barnehagens virksomhet bygger på *Lov om barnehager*, med forskrifter og *Rammeplan for barnehagen*(2017). I tillegg har barnehagen egne vedtekter og årsplan.

FNs Barnekonvensjon

Artikkel 3, Grunnloven §104

Alle barn har rett til å bli hørt i saker som vedrører dem og det skal være et grunnleggende hensyn til barnets beste.

Barnehageloven

§ 1: *Formålsbestemmelsen fastsetter hva som er barnehagens samfunnsmandat og hvilket verdigrunnlag barnehagen skal bygge på. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste.*

§ 2: *Gir nærmere retningslinjer for hva barnehagen skal inneholde. Departementet fastsetter en rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (Rammeplan). Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten. Årsplanen utarbeides av styrer og personalet, og fastsettes av samarbeidsutvalget.*

§ 44 og § 30: *Personalet i barnehagen er underlagt taushetsplikt. Alle ansatte må undertegne taushetserklæring og levere gyldig politiattest før de kan jobbe i barnehagen.*

§ 45 og § 46: *Personalet er bevisste på deres opplysningsplikt til sosialtjenesten, den kommunale helse- og omsorgstjeneste og barnevernet.*

§ 26: *Barnehagens bemanning. Barnehagens bemanning er godkjent og ligger dermed innenfor lovfestet norm. Ved Høgenhall barnehage har vi i alt 4 årsverk med pedagogisk ledere + styrer.*

§ 41-43: Nytt kapittel om barnehagens psykososiale barnehagemiljø som setter rammer for nulltoleranse for krenkelses, forebyggende arbeid og en aktivitetsplikt for de ansatte. Se videre.

Rammeplan for barnehage (2017)

Målet med Rammeplan er å gi styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver redegjør for barnehagens samfunnsmandat. Alle barnehager skal bygge sin virksomhet på verdigrunnlaget og innholdet som er fastsatt i barnehageloven og FNs barnekonvensjon. Barnehagens innhold skal bygge på et helhetlig læringssyn, hvor omsorg, lek, læring, danning, sosial kompetanse, kommunikasjon og språk skal sees i sammenheng.

Barnehagens vedtekter: Disse finner dere på hjemmesiden til barnehagen. De blir også sendt ut til alle som mottar tilbud om barnehageplass.

Årsplanen skal:

- Være et arbeidsredskap og en plan for personalets arbeid for å sikre progresjon.
- Gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til foresatte, tilsynsmyndigheter, samarbeidspartnere og andre interesserte.
- Gi foresatte en mulighet til å medvirke i barnehagens innhold.

Fastsettelse av årsplan 2024-2025: SU:30.08.2024

2.0 Ansvar og roller

Styret er barnehagens øverste organ og består av: Silje Moen, Eline Skoland Karlsaune, Lily Marcela Dam, Michael Tjelle og Conny Fuglsang Nielsen

Samarbeidsutvalget (SU). Skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. SU består av: Representanter fra foreldrene: Kristina Faye. Representanter fra personalet: Linn Cathrin Eriksen

Daglig leder: Linn Cathrin Eriksen, Conny Fuglsang Nielsen

Leder-team: Linn Cathrin Eriksen, Heidi Pollen Rekstad, Olga Bergei, Katrine Sætre Nielssen og Conny Fuglsang Nielsen.

Regnskapsfører: Aider v/ Besa Kurti, Anette Vestly

Revisor: Tiri Rebård v/ Kappa revisjon

Foreldreråd. Foreldrerådet består av foreldrene/foresatte til alle barna og skal fremme felles interesser og bidra til et godt samarbeid mellom hjem og barnehage.

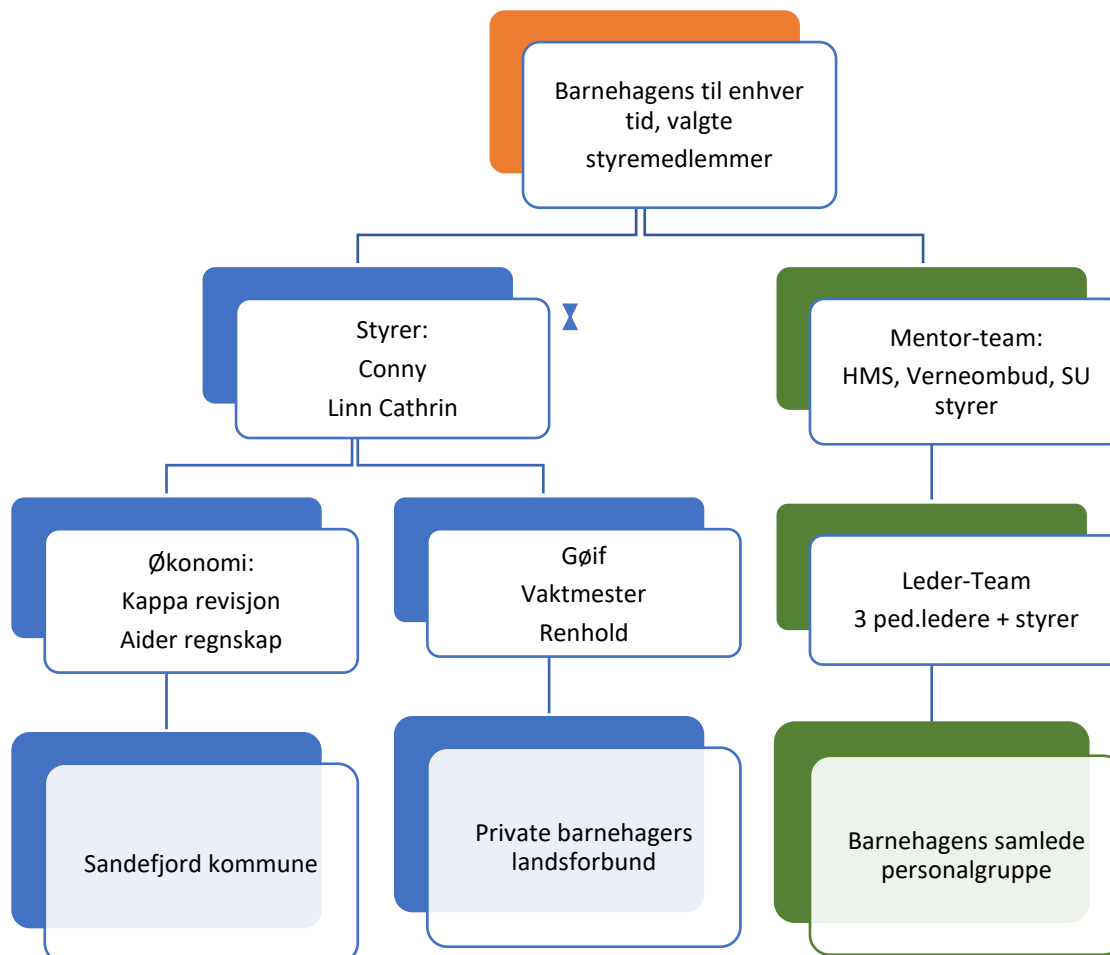
Foreldremøter - Informasjon som gjelder alle. Det arrangeres et felles foreldremøte hver høst. I samarbeid med SU, kan enda et foreldremøte avvikles med selvbestemt tema/kurs.

Skole og Barnehagekontoret: Utøver tilsyn av alle barnehager og bidrar til kompetanseheving av barnehagepersonell.

PBL: Høgenhall er medlem i Private barnehagers landsforbund, som støtter oss i alt som har med privat barnehagedrift å gjøre.

Organisasjonskart

Organisering av barnegrupper:

Høgenhall barnehage er godkjent for i alt 42 plasser

Barnehagen består av 2 avdelinger

Knopper 0 – 2 år. 10 barn. Holder til i 1.etg

Trekrona 3 - 5 år. 22 barn. Holder til i 2.etg fordelt på to grupper

Pedagogisk leder: Heidi
Barn og ungdomsarbeider:
Sylwia og Lena
Pedagogisk medarbeider: Heidi
D

Pedagogisk leder: Olga og Katrine
Pedagog: Linn Cathrin og Conny
Pedagogisk medarbeider: Monica,
Mona, Heidi D, Anette

Vår visjon og våre verdier

“Vi skal gi ditt barn enda sterkere røtter og vinger. Vi ønsker å legge til rette for at barna gjennom fellesskap, glede og trygghet, kan formidle egne behov på en måte som tar hensyn til sine omgivelser.”

Visjonen i Høgenhall barnehage lyder: «Vi vil gi ditt barn enda sterkere vinger og røtter».

For at barna skal oppleve det, mener vi at det er betydningsfullt at barnet opplever trygge og omsorgsfulle voksne som møter barnet med respekt. Vi legger til rette for at barnet får erfaringer og opplevelser som bygger på barnets selvfølelse og selvutvikling. I Høgenhall barnehage er vi opptatt av psykisk helse og at barnet skal føle mestring. Dagene i Høgenhall barnehage ønsker vi skal være fylt med lek, læring og mestring, i gode, trygge og omsorgsfulle relasjoner.

Gjennom:

Omsorg

Formidle egne behov

Verdsette vårt mangfold

Respektere andres behov

Bygge selvfølelse

Bygge fellesskap

Lære gjennom lek

Barnehagens satsningsområde 2024-2025:

Inkluderende fellesskap.

«Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i hverdagen. Barnehagen skal bidra til barns trivsel, livsglede, mestring og følelsen av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing» (KD, 2017 s.11)

Helsen vår omhandler både den fysiske og psykiske helsen. Personalets praksis skal derfor bidra til å gi barna et helhetlig og helsefremmende grunnlag, som de kan nyttiggjøre seg av gjennom hele livet. Det å være seg innen områder som omhandler mat, søvn, følelser, hvile, trygghet, hygiene og sosiale settinger. Barna får mulighet til å skape mening i livet sitt, bla gjennom å kjenne seg som en viktig bidragsyter i egen og andres hverdag.

For å kunne være gode rollemodeller i hverdagen for både barn, foreldre og kollegaer mener vi at dette arbeidet er like viktig for både ansatte og barn i Høgenhall barnehage.

Gjennom å være tett på, og bli godt kjent med hvert barn/barnegruppe, jobber vi for utvikling av tydelige og gode rutiner. Det er med på å skape trygge og gode rammer for barna, som igjen danner et solid utgangspunkt når vi jobber med egen og hverandres livsmestring og helse.

Dette skal vi bla. gjøre gjennom å:

- I en barnehage er vi mange individer som alle bidrar til dagens impulser og disse mener vi også trenger å bli bearbeidet. Barna i Høgenhall skal få anledning til å filosofere over livets sider, for seg selv og i lag.

I barnehagen er måltidet en viktig arena for arbeid med sosial kompetanse, vennskap og språk. Barna opplever fellesskap, mestring og glede ved å samles rundt bordet, og dele sine måltider med andre. De lærer også å være hjelpsomme og bli selvstendige. Vi jobber for at barna skal bli glade i mat, våge å teste nye smaker og utvikle nye vaner som vil gagne dem senere i livet.

- Gi barn mulighet til å kjenne seg som en nyttig samfunnsborger, er viktig for alle, uansett alder. Vi skal bruke bøker, sang og musikk, og rollelek i ulik grad inn til å skape spennende miljøer i barnehagen. Vi skal bygge videre på barns interesser for å

skape en meningsfylt hverdag der barn kjenner på tilhørighet. I Høgenhall skal barna få delta i planlegging, gjennomføring og etterarbeid. Både når det gjelder tilrettelagte og spontane aktiviteter.

Mangfold og gjensidig respekt:

«Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på» (KD, 2017)

- I møte med barn skal personalet i Høgenhall barnehage være anerkjennende overfor alle barns uttrykk og væremåte.
- Personalet skal løfte frem forskjeller og mangfold som noe positivt og viktig. De voksne veileder barna til økt tro på seg selv, slik at de får oppleve at de selv, og alle i gruppen er betydningsfulle personer i fellesskapet.
- Vi møter barna med empati ved å være til stede der barna er, veileder barna til å håndtere konflikt, og hjelper med følelsesregulering. Setter ord på at vi alle er ulike, og at ulikheter er et gode for fellesskapet. Gruppesituasjoner som lek, måltid, yoga, fotbad og samlingsstund er ideelle arenaer for dette. Det skal tilrettelegges for at barna i Høgenhall barnehage skal få tid og rom til å uttrykke seg i en større eller mindre gruppe hver dag, bli lyttet til og anerkjent for sitt uttrykk.
- Personalet skal være nysgjerrige, lydhøre og positivt respondere til det barn ønsker å uttrykke. Høgenhall skal være et godt sted å komme til hvor en som barn og voksne skal føle seg velkommen.

Demokrati:

«Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Alle barn skal kunne få oppleve demokratisk deltakelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonssevner og språklige ferdigheter» (KD, 2017 s.8)

- Vi skal legge til rette for aktiviteter som sikrer at barna får kjenne i kropp og sjel, at de hører til fellesskapet i Høgenhall barnehage.
- gi barna mulighet til å påvirke og ta del i vårt innhold og våre prosesser i hverdagen.
- være særlig oppmerksom på å støtte barn som har behov for ekstra tilrettelegging slik at de får være en aktiv del av barnehagens demokratiske prosesser.
- å gi barna anledning til å bli kjent med andres perspektiver og verdier.

Likestilling og likeverd:

Alle er vi en del av vårt mangfold og dette skal vi bygge opp om og verdsette. Rammeplanen sier her: «Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, etnisitet, kultur sosial status, språk, religion, livssyn, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk» (KD, 2017 s.10)

- Personalet jobber kontinuerlig for å ha et utvidet og bevisst forhold til egne holdninger for å best mulig kunne formidle og fremme likeverd i sitt daglige virke.
- Personalet skal være tydelige rollemodeller, ved synliggjøring av inkluderende holdninger i møte med barn og foreldre. Dette innebærer blant annet å benytte framsnakking som metode.
- Personalet søker aktivt å skape et nært foreldresamarbeid med alle foreldre/familier.
- å markere høytider i de livssyn og religioner som er representert i barnegruppen.

Bærekraftig utvikling:

«Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Det handler om å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt» (KD, s. 10)

Høgenhall barnehage skal være et sted som fremmer omsorg for verden vi lever i, både her og nå og i fremtiden. Barna skal se verdien av å ta vare på seg selv, hverandre og naturen, og vi ønsker å lære barna å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet.

- Vi benytter barnehagens nærområde, skogen og stranden som en arena for lek og læring hvor vi har en rik tilgang på førstehåndserfaringer i naturen. Barna får naturopplevelser, og blir kjent med naturens mangfold. Barnehagen ønsker med dette å bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.
- Påvirke og medvirke
- Lære seg å forstå sammenhenger i naturen
- Oppdage mangfoldet i naturen

Barn og barndom:

I Høgenhall ser vi på lekens egenverdi som det viktigste for å fremme læring. Barnas hverdag er deres barndom. Barna er med å påvirke og medvirke sin hverdag. Vi skal ta barns nysgjerrighet på alvor og bygge opp under barnas selvfølelse ved å ha søkelys på at du er god nok som du er. Gjennom vårt daglige arbeid og samvær med barn skal hovedfokus være til det beste for barnet. En anerkjennelse av barnet og deres følelser og egenskaper skal gå igjen i møte med barnet. Vi er oppmerksomme voksne som lytter, inspirerer og er støttende i barns utfoldelse og utvikling.

- Vi ønsker at barna skal føle seg betydningsfulle
- Vi ønsker at barna skal ha en opplevelse å være en ønsket deltager i det sosiale fellesskapet
- Vi ønsker å gi barna tro på styrke og mestring
- Vi ønsker å gi barna opplevelser og utfordringer slik at hver dag blir spesiell
- Vi ønsker å gi barna gode barndomsminner

3.0 Barnehagens formål og innhold

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Ifølge Rammepplanen er omsorg en forutsetning for barns trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. I Høgenhall barnehage handler profesjonell omsorg om at vi er i stand til å se, bli berørt og beveget i møte med barna og av barns opplevelser. Vi ser barnet som et selvstendig menneske. Vi møter barna som likeverdige og aktive deltakere i eget liv. Vi utøver omsorg ved å tone oss inn på den vi gir omsorg til.

- Se på alle møter med barn som et viktig møte
- Vi er bevisste på å bli kjent med alle barn og deres foreldre uavhengig av avdeling/base barnet hører til. Det skaper trygghet og gode relasjoner
- Ivaretar primære behov som stell, mat, søvn, hvile
- Legger til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barn/voksen og mellom barn/barn fordi vi ønsker å glede, oppmuntre, hjelpe, beskytte, trøste og veilede barna vi møter
- Vi er oppmerksomme og imøtekommende når det gjelder ulike former for uttrykk hos barn
- Vi bruker observasjoner for å tilegne oss kunnskap om hvert barn
- Kontinuerlig refleksjon over egen praksis og felles diskusjoner

Barnehagen skal ivareta barns behov for lek

I Høgenhall utgjør lek et av hovedområdene for pedagogisk virksomhet.

Vi ser på lek som en typisk væremåte for barn, et karakteristisk trekk ved deres atferd. Lek engasjerer barn og den er allsidig.

Barns lek kan tjene flere funksjoner for selve barnet:

- Stimulerer til utvikling på ulike områder, som intellektuelt, emosjonelt, sosialt, fysisk-motorisk
- utvikler og styrker barns identitet og selvfølelse

- har en utprøvende funksjon, der barn prøver ut oppfatninger, normer og verdier
- lek bidrar til utvikling og læring

Lek er indre motivert. I lek kommer barnets egne følelser og motivasjon frem. Barnets undring og nysgjerrighet skaper mestringsfølelse. Barnet leker det som ligger nærmest og oppleves som glede her og nå. Barnet utvikler seg hele tiden fysisk og psykisk gjennom leken. I tillegg har barnet selv kontroll med det som skjer – tar initiativ, setter grenser og er aktiv i valget av roller og funksjoner i leken.

I Høgenhall:

- Inspirerer vi til ulike typer lek ved å legge til rette for bruk av materiell og rekvisitter som appellerer til ulike rollelek, konstruksjonslek, regellek, bevegelseslek og sansemotorisk lek
- observerer personalet barns lek for å finne ut hva barna er opptatt av, hvilke retninger man kan ta i leken
- legger personalet ut spor, for å utvikle barns lek og inspirere til nye temaer i leken
- er personalet lekende voksne som deltar, støtter og beriker barns lek
- er personalet tilstedeværende i barns lek og veileder i barns samspill ved behov
- Personalet legger til rette for lek som bidrar til å invitere og inkludere

«I dag har jeg bare lekt»

Da har barna faktisk gjort alt dette:

Barnehagen skal fremme læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre (KD;2017, s. 22)

Personalet observerer og reflekterer for å kunne få innsikt i barns interesser og på den måten gi barn de beste forutsetningene for læring. På den måten bygger vi videre på barns tidligere erfaringer. For å skape et godt læringsmiljø i barnehagen vår, vil vi ha barnets beste i fokus og møte barnet på alvor. Personalet må gi impulser til læring ved å undre seg sammen med barna, og styrke nysgjerrigheten deres til å skape ny innsikt.

Sosiale ferdigheter læres i samspill med andre mennesker der man ser andre og seg selv i ulike situasjoner. Læring er en sosial prosess, og samtidig har samspillet barnet har med andre barn og voksne stor betydning for hvordan barnet opplever seg selv, og det sosiale fellesskapet.

I barnehagen skaper vi rom for trygge omgivelser gjennom omsorgsfulle relasjoner mellom barn og voksne, og barn-barn. Det gir rom for læringsrike opplevelser og til å gi barnet sterkere røtter og vinger for å møte livet og dets utfordringer.

Barnehagen skal fremme danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltagelse i demokratisk fellesskap.

Danning handler om å utvikle kunnskap, verdier og holdninger sammen. Gjennom en dialog hvor alle anerkjennes som selvstendige mennesker med følelser og tanker.

For at barna skal oppleve gode dannelsesprosesser i barnehagen, er det avgjørende for barn å bli møtt med respekt i samspill med voksne og barn. Vi legger til rette for samtaler med barn der undring og utforskning av det som barn er opptatt av, er i fokus.

- Vi er opptatt av å skape flest mulig situasjoner i hverdagen hvor barna kan trekke følgende konklusjoner som grunnlag for god selvfølelse: Jeg kjenner meg selv, jeg får bekreftet mine tanker og følelser; jeg er viktig, andre tar meg på alvor; jeg er et godt

menneske, andre viser meg tillit: jeg er viktig for fellesskapet, jeg får mulighet til å bidra; jeg er kompetent, jeg får oppgaver jeg kan mestre.

Danning er en livslang prosess. Barns danning henger tett sammen med deres undring som kan uttrykkes på forskjellige måter: noen ganger med spørsmål, tolkningsteori, eller en fortelling, lek og estetiske uttrykk.

- I Høgenhall er vi gode til å lytte og ta barna på alvor
- Vi inviterer til utforskende samtaler ved å legge spor
- Vi stiller oss nysgjerrige til hva barna har å fortelle
- Vi er opptatt av å stille åpne spørsmål som inviterer barna til undrende dialog
- Sammen med barna eksperimenterer og utforsker vi verden
- Sammen med barna søker vi svar hos hverandre, i bøker og digitalt
- Vi støtter barns emosjonelle utvikling ved å jobbe sammen med barna
- Vi setter pris på hverandres meninger og kunnskap ved å lytte, utprøve, oppmuntre, rose og stille spørsmål ved.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne (KD, 2017, s.22)

Det å være et menneske handler mye om å utvikle sin identitet i møte med seg selv og andre mennesker. Den oppfatningen vi har om oss selv er i stor grad preget av hvordan vi opplever at andre ser på oss. Vi ser oss selv gjennom andres blikk, og hvordan vi opplever at andre responderer på det vi tenker, mener og gjør. For barnet er foreldre, søsken, besteforeldre, andre voksne og etter hvert venner, de som har mest betydning for identitetsdanningen i «de store og små møtene i hverdagen».

Det å få være sammen med, og leke med gode venner er lystbetont, spennende og meningsfylt for barn.

Det kommer en storm av helt nye og mer avanserte følelser i barnehageårene. Evnen til å regulere disse følelsene i et positivt samspill med nære omsorgspersoner gir kompetanse som har betydning for et sosialt samspill med andre barn. Små barn kommuniserer gjennom

følelsene sine. De uttrykker glede, sorg og frykt. Barnet må få kjenne at følelsene blir anerkjent ved at det får hjelp til å regulere dem, at barnet blir tatt på alvor og at voksne responderer sensitivt på alle barns følelser. På den måten blir barnet kjent med sine følelser

I Høgenhall skal alle barna erfare å få være betydningsfulle for fellesskapet og å være i et positivt samspill med barn og voksne. Vi skal støtte barns selvfølelse, samtidig hjelpe barna til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle har anledning til å ytre seg, bli hørt og delta.

Vi skal bidra til at alle opplever vennskap. Vi ser på vennsksapsrelasjoner som komplekse og unike og tar dem på alvor. De varer over tid og krever gjensidighet. Vennskap skaper begeistring, glede og engasjement. Vennskap handler også om å være venner, det handler også om å være i konflikt og i forhandlinger.

Vi skal legge til rette, respektere og støtte hver vennsksapsrelasjon.

Vi skal hver dag forebygge, stoppe og følge opp utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre, bla gjennom felles kommunal «Plan for godt psykososialt barnehagemiljø»

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

I KD (2017, s. 23) står det at alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

I barnehagen skal vi legge til rette for at barn opplever å møte voksne og barn som gir rom for å samtale om tanker, opplevelser og følelser. Det gir barn mulighet til å utvikle et godt språk. Lyttekloke voksne som er språklige rollemodeller gir rom for at barn blir anerkjent og respektert i sine innspill.

Barnehagen er en av barnets viktigste språkarenaer, og personalet skal legge til rette for et rikt språkmiljø. Gjennom observasjoner, daglig samspill, dialog med foresatte og refleksjoner i personalet fanger vi opp de barna som har ulike former for kommunikasjonsvansker eller sen språkutvikling.

Fagområdene

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse.
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

«Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barns hverdag» (KD, 2017, s. 47).

Fagområdene vil ha betydningsfull plass i barnehagens innhold gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter.

4.0 Psykososialt barnehagemiljø

I 2021 kom det et nytt kapittel i barnehageloven om psykososialt barnehagemiljø. §41-43 skal sikre at alle barn opplever et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Sandefjord kommune har utarbeidet en plan for at barn skal kunne oppleve et godt psykososialt miljø i barnehagen. Planen fungerer som et verktøy for å forebygge mobbing og krenkelser. For å lese mer om hvordan barnehagen forebygger og jobber med psykososialt barnehagemiljø, se under.

<https://www.sandefjord.kommune.no/globalassets/kunnskap-barn-og-unge/kbu-dokumenter/barnehagemyndigheten/plan-for-et-trygt-og-godt-psykososialt-barnehagemiljo.docx>

Tenk sammen

«Tenk sammen» har en overordnet målsetting om å sikre barn og unge en god oppvekst, og gis like muligheter til å gjennomføre det videregående opplæringsløpet. Tiltak og produkter som skal utvikles for å nå målet er en helhetlig, tverrsektoriell modell for å styrke tidlig innsats og oppfølging av utsatte barn, gjennomgående systemer for kartlegging og oppfølging, samt tilrettelegging for likeverdige muligheter til allsidig utvikling og læring uavhengig av bakgrunn og forutsetninger.

Tidlig innsats handler om å gi hjelp så tidlig som mulig i et barns liv, for å kunne forebygge at barnet eller familien eventuelt måtte trenge mer hjelp/omfattende hjelp og tilrettelegging senere.

Progresjon

«Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang» (KD, 2017, s. 44).

I Høgenhall barnehage skal alle barn få oppleve varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Vi har stort fokus på å bygge nære relasjoner mellom barn-barn og mellom barn-voksne, slik at det skal være trygt for barn å utforske verden rundt dem. Personalet gjennomfører ulike arbeidsmetoder for å få innsikt i hva barn er opptatt av for å kunne bygge videre på barnas interesser.

I Høgenhall barnehage legger vi til rette for at barn skal få mulighet til å føle mestring, og få erfaring med å ha noe å strekke seg mot. Gjennom daglige observasjoner har personalet mulighet til å følge opp barns interesser slik at vi kan legge til rette for at barn skal kunne få nye erfaringer og opplevelser i løpet av sin barnehagehverdag. Refleksjon benyttes som et

verktøy i personalgruppen for å støtte utvikling og progresjon hos det enkelte barnet og barnegruppen.

- Barns medvirkning, særlig når det gjelder for- og etterarbeid. Voksnes tilstedeværelse ved å lytte og anerkjenne barns ønsker.
- Voksne som deltar aktivt i barnas lek
- Organisering som gir barn mulighet til å være i mindre grupper + aldersblandede grupper.
- Bruk av tilpasset læringsaktiviteter som gir barn mulighet til å kunne være innenfor den proksimale utviklingssonen. Beviste voksne som finner frem til en best mulig balanse mellom utfordring og støtte.
- Lyttekloke voksne

Barns medvirkning

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet» (KD, 2017, s. 27).

Retten til medvirkning er en av de sentrale verdiene og skal alltid vurderes i forhold til hva som er til barns beste. Dette betyr at barns alder og modenhet vurderes når barns medvirkning realiseres. I Høgenhall anerkjenner vi barns evne til å komme med egne uttrykk, og at barnet har rett til å ytre sin mening i alle saker som vedrører det. Barnet skal ikke bevise sin kapasitet, det er de voksnes ansvar å sikre at barnet får bruke det.

Barn uttrykker seg, viser sin forståelse, demonstrerer sine valg og sine interesser gjennom verbale uttrykk, kroppsspråk, mimikk, kunstneriske uttrykk og ikke minst lek. Personalets kunnskap, holdninger, forståelse for det potensialet som ligger i barns lek og uttrykksformer har stor betydning for at barns medvirkning blir til praksis i barnehagen.

Vi er opptatt av å møte barnet som subjekt. Det er viktig med tanke på utvikling av barns selvfølelse, trygghet, relasjonsbygging, kontakt med egne følelser og dannelsesprosesser. Voksnes anerkjennende væremåte er viktig, og dialogen er en forutsetning for at det gode samspillet skal foregå. Anerkjennelse kjenner ingen aldersbegrensninger.

Dagsrytme

Trekrona:

- 07.30** Barnehagen åpner og de som ønsker det, spiser medbrakt frokost. Felles oppstart inne Grønne-rommet.
- 08.30** Frokosten avsluttes
- 09.00** Lek – tilrettelagte aktiviteter i mindre grupper
- 11.00** Lunsj, Barnehagen serverer varm lunsj flere ganger i uken
- 11.30** Lek
- 14.00** 2-måltid
- 14.30** Frilek
- 16.30** Barnehagen stenger

Knoppene:

- 07.30** Barnehagen åpner og de som ønsker det, spiser frokost. Alle har med egen mat.
- 08.30** Frokosten avsluttes
- 08.30-10.00** Barnegruppen deles opp i flere smågrupper for aktiviteter ute/inne.
- 10.30** Spise lunsj, barnehagen serverer varm lunsj flere ganger i uken
- 11.15** Sovetid i egen vogn ute i soveskjulet.
- 13.00** Sang/tema/forming
- 13.30** 2-måltid
- 14.15 - 16.30** Frilek frem til stengetid

Ny i barnehagen

Rutiner for en trygg oppstart for nye barn:

- Tilvenningsperioden planlegges i god tid før barnet starter. Barnehage og foresatte utveksler informasjon om selve tilvenningsprosessen, om roller og forventninger til

hverandre. Vi skaper en felles forståelse om hvordan barna best kan ivaretas under oppstartsperioden.

- Foreldremøte for nye barn avholdes på våren/tidlig sommer. Skriftlig informasjon om rutiner, praktisk organisering av oppstartsperioden deles ut. Det sendes en mail med samme informasjon til alle nye foreldre. Pedagogiske ledere på baser holder kontakt med foreldre som hører til deres grupper.
- Vi legger til rette for at nye barn og deres foreldre kan komme for flere lekebesøk før oppstart for å bli bedre kjent.
- I den første tiden i barnehagen får barnet og foreldre/foresatte en tilknytningsperson på basen å forholde seg til, som skal hjelpe barnet å bli kjent og trygg ved å gi omsorg, nærhet og trøst. Tilknytningspersonene er med på å skape et trygt fundament den første tiden.
- Pedagogisk leder sørger for å gjennomføre en oppstartsamtale når barnet starter.
- I Høgenhall ser vi det som viktig at barnet bruker overgangsobjekter (smokker, kluter, kosedyr og lignende), særlig den første tiden. Dette er med på å skape sammenhenger og øke barnets opplevelse av trygghet.

Trygghetssirkelen

Denne modellen forklarer hvordan behovene for trygghet henger sammen. Det vil si at barn må ha en viss ro og trygghet for å klare å være nysgjerrige. Samtidig med at barn utforsker vil de oppleve å bli redd, sint og trøtt. Da vil behovet for nærhet og tilknytning komme til uttrykk. På denne måten er tilknytningsbehovet og utforskningsbehovet avhengig av hverandre og begge er grunnleggende for trygghet og livsglede.

© Cooper, Hoffman, Marvin, & Powell, 1999

Eksempler på trygg tilknytning:

Barnet søker trøst hos voksne og tar imot trøst.

Barnet vil sitte på fanget, eller hvile seg ved.

Barnet vet hvor den voksne befinner seg .

Barnet er glad og fornøyd sammen med den voksne.

Barnet responderer rask på adekvat grensesetting fra de voksne.

Overgang til en annen base

Et viktig nøkkelord i alle overganger i Høgenhall er *trygghet*. Før sommerferien starter vi tilvenning til ny base, ved å bli kjent med barn og voksne. Vi bruker tid på å leke sammen både inne og ute. I tillegg har vi naturlige felles møtepunkter i hverdagen. Felles garderobe og felles utetid på felles uteområde. Barn skal få oppleve trygge og kjente voksne når det starter på ny avdeling.

Overgang til skole

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.» KD, s.33)

Det er viktig at de eldste barna får mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehage og skole. I Høgenhall skal vi det siste året i barnehagen legge til rette for at de eldste barna får med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som skal gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Når barnehagen og foreldrene er positive, informerte og deltakende i overgangen bidrar det til at barna blir trygge på det som er i vente.

Noen av målene for skolestarterne er:

- Barna er trygge på seg selv
- Barna deltar i samvær med andre
- Barna er selvstendige
- Barna har lærelyst

På våren besøker vi skolen der barna skal begynne slik at de blir kjent med omgivelsene.

Hospitering, personale

I Høgenhall bruker vi hospitering som en arbeidsmetode i personalet hvor vi jobber en uke på en base vi vanligvis ikke jobber. Hensikten med denne ordningen er å få et innblikk i hvordan det pedagogiske arbeidet gjennomføres ved denne basen. Vi får innblikk i gruppen og enkeltbarnet og om det er noe spesifikt vi ser som kan tas opp til drøfting og videre utvikling.

Kompetanseheving for personalet 2024-2025

- 1 pedagog og styrer deltar på nettverk i regi av USN. Utviklingsarbeid innen: Inkluderende fellesskap, område fra «Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud». Se link under.
- Hele personalet deltar på fagdag høst 2024 og vår 2025
- 2 pedagoger sertifiseres, Livredning i vann.
- Styrer starter på Styrer-utdanning i 2024
- Tenk sammen nettverk

<https://www.sandefjord.kommune.no/globalassets/kunnskap-barn-og-unge/kbu-dokumenter/barnehagemyndigheten/standard-for-et-likeverdig-og-tilrettelagt-barnehagetilbud-i-sandefjord-kommune.pdf>

Planlegge, dokumentere og vurdere

Planlegging

Planlegging gir personalet et godt grunnlag for å kunne handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarnet og barnegruppen. Planleggingen fremstiller hvordan barnehagen jobber for å oppnå rammeplan og egne satsningsområder.

Pedagogiske ledere utarbeider periodeplaner som tar utgangspunkt i barns interesser gjennom observasjoner, barnesamtaler og refleksjoner med personalet. Overordnet mål og målsettinger settes dermed for hele barnegruppen som igjen berøres av vår, til enhver tid gjeldende, ressursallokering (personal, materiell og økonomi).

Mål blir satt i lys av rammeplan, årsplan og barns interesser, gjennom for eksempel bruk av didaktiske planer.

Dokumentasjon

Dokumentasjon av personalets arbeid, synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Gjennom dokumentasjonen vil det gi informasjon om hvordan barn opplever, og hva barn lærer og gjør i barnehagen. Personalet dokumenterer gjennom observasjon/deltakende observasjon, bilder, ukebrev, periodeplaner.

Vår dokumentasjon skal utelukkende være til barnas beste og bidra til en trygg og utviklende hverdag. Det er også viktig å følge retningslinjer for personvern og ta hensyn til barnas integritet og rett til privatliv-

Vurdering

Vurdering av vårt arbeid bør være helhetlig og ta hensyn til både barnas trivsel og utvikling, kvaliteten på planarbeid og arbeidsformer, omsorgen og samspillet mellom barn, ansatte og foreldre.

Vurderingsarbeidet i barnehagen skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Personalet deltar hver mnd i felles refleksjon og evalueringsmøter av det pedagogiske innholdet i barnehagen.

Arbeidet vurderes og dokumenteres i form av ukebrev, observasjoner, didaktiske planer, rapporter som halvårs rapport og avsluttende rapport for barnehageåret. Dermed blir det å arbeide med vurdering både kortsiktig og langsiktig. Ikke minst skal barnas respons gjennom vårt arbeid/fokus også danne grunnlag for justeringer av pågående arbeid/nye planer.

- Observasjon av enkeltbarnet/barnegruppen.
- Foreldreundersøkelsen kan også danne grunnlag for evaluering.
- Ansatte (som over)
- Gjennom Mentor(sjekklistor)

Merkedager i Barnehagen

Lucia i barnehagen

Vi inviterer foreldre, søsken og besteforeldre til Lucia-markering på ettermiddagen ute i barnehagen. Trekrona går i Luciatog. Etter toget vil barna synge sanger de har øvd på, før det serveres lussekatter, pepperkaker, gløgg og saft.

I tiden før Luciadagen vil barna være med på å bake og øve på julesanger og vi snakker om hvorfor vi markerer Lucia.

Nissefest

Siste uken før julaften inviterer vi til nissefest i barnehagen. Barn og voksne kler seg ut som nisser. Barna på Trekrona samles inne, der de danser og synger julesanger. Knoppebarna kommer på besøk og selvfølgelig kommer nissen også på besøk. Han kommer gjennom skogen og vi får sett han fra vinduet når han kommer over fotballbanen. Det bidrar til spenning og forventningsfulle barn. Når nissen drar tilbake, spiser Trekrona julegrøt på kjøkkenet og Knoppene på knopperommet.

17. mai-feiring

Vi markerer dagen med å gå i tog mens vi hører på Gardemusikken som runger over høyttaleren. I tradisjonens tro får vi besøk av «Kongen og Dronningen» som står så pent på balkongen og vinker til oss. Er vi heldige så kommer de ned og hilser på de som ønsker det. Dagen feires hvor vi synger nasjonalsangen, leker ulike leker, spiser pølser og is.

Vi går 17.mai-toget i barnehagen den nærmeste ukedagen til 17.mai

Markering av Samefolkets dag

I rammeplan for barnehager står det at barnehagen skal bidra til at barna får kjennskap til samisk kultur, levesett og mattradisjoner.

I barnehagen vil vi markere dagen gjennom samtaler med barna, se på bilder, høre på sanger og bruk av fortellinger for å gjøre barna kjent med Samenes kultur.

Vi vil henge opp det Samiske flagget og snakke rundt hva symbolene på flagget inneholder.

Sirkel betyr solen, det blå symboliserer månen, det gule og grønne symboliserer naturen og dyrene i samisk kultur.

Markering av FN dagen, 24.oktober

I rammeplanen står det at barnehagen skal gi barna begynnende kjennskap til betydningen av menneskerettighetene, spesielt barnekonvensjonen.

FN-dagen feires over hele verden og den markerer at FN ble opprettet den 24. oktober 1945. FN er en forkortelse for De forente nasjoner og er en verdensorganisasjon som arbeider for at vi skal leve sammen i fred.

FN-dagen er en anledning til å lære barnehagebarna om ulike land, kulturer, flagg og spennende matretter. Denne dagen har som formål å bevisstgjøre barn over hele verden om deres rettigheter. Alle barn har rett til best mulig helsehjelp og nok mat og drikke. Alle barn har rett til å bli hørt og bli tatt hensyn til. Alle barn har rett til å gå på skole. Alle barn har rett til lek, fritid og hvile

Markering av øvrig merkedager, høytider og andre religioner og livssyn som er representert i barnehagen

I rammeplanen står det at barnehagen skal få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har en egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett (KD, s. 54-55).

I tett samarbeid med foreldre vil personalet legge til rette for markering av høytider og tradisjoner til familier som er representert i barnehagen.

Sommeravslutning for Skolestartere

Sommeravslutning for skolestarterne og deres foresatte 12. juni 2025 kl 15.30.

Vi har i 3 år hatt egen avslutning kun for skolestarterne, istedenfor felles på sommeravslutningen. Erfaringene som er gjort er at dette var veldig fint, og en god opplevelse for barna der de er i fokus denne ettermiddagen. Vi har dermed valgt å fortsette med det.

Viktig datoer

2024

30.08.24 – Planleggingsdag. Stengt

03.10.24 – Foreldremøte – COS kurs – 19.00 Cecilie Gundersen Helsesykepleier

22.10.24 – Planleggingsdag

24.10.24 – FN markering

Dugnad i løpet av oktober måned

Kartlegging av psykososialt barnehagemiljø 1 i løpet av oktober måned

26.10.24 – Foreldre-/ansattfest

13.12.24 – Lucia

18.12.24 – Nissefest

Romjulsstengt 25.12.24 – 05.01.25

2025

02.01.25 – Planleggingsdag. Stengt

03.01.25 – Planleggingsdag. Stengt

06.01.25 – Foreldreundersøkelse, UDI

18.03.25 – Planleggingsdag. Stengt

13.02.25 – Karneval

Kartlegging av psykososialt barnehagemiljø 2 i løpet av mars måned

20.03.25 - Årsmøte

09.04.25 – Påskelunsj for barna

Dugnad i løpet av april måned

02.05.25 – Planleggingsdag. Stengt

30.05.25 – Planleggingsdag. Stengt

12.06.25 – Sommeravslutning for skolestartere

26.06.25 - Sommerfest

Sommerstengt 07.07 – 27.07 (uke 28,29,30)

Samarbeid med andre instanser

Grunnskolen: Vi samarbeider med grunnskolen i forbindelse med overgang barnehage/skole.

Helsestasjon/kommuneoverlege: Vi forholder oss til helsesykepleier når det gjelder barn og sykdom/hygiene. I tvilstilfeller eller ved spesielle situasjoner, kontakter vi kommunelegen.

PPT: Pedagogisk Psykologisk tjeneste. I samarbeid med foreldrene kan barnehagen drøfte problemstillinger og tiltak med PPT. Ved behov henviser barnehagen, i samarbeid med foreldrene, barn som har behov for å bli styrket på enkelte områder. PPT kan da bistå med utredning, veiledning og tilretteleggende tiltak for trening og hjelp for barnet i barnehagen, ved behov.

Barneverntjenesten: Barnevernet skal fremme en trygg barndom og gode oppvekstvilkår for barn og ungdom. De skal beskytte barn mot omsorgssvikt og sikre barn trygghet og utviklingsmuligheter. Gir barn, unge og familier hjelp og støtte i vanskelige situasjoner.

Barneverntjenesten:

- behandler og undersøker meldinger
- iverksetter hjelpetiltak i familien
- Gir omsorgstiltak for barnet

Bupa: Barne og Ungdomspsykiatriske avdeling. Bupa tilbyr utredning og behandling av barn og ungdom 0-18 år, der deres familier, som har behov for tjenester på spesialisthelsenivå for å avhjelpe psykiske vansker.

«**Tenk sammen**» - forsterket innsats for barn og unge i Sandefjord kommune med overordnet målsetting om å sikre barn og unge en god oppvekst og gi like muligheter til å gjennomføre det videregående opplæringsløpet. Strategien for «Tenk sammen» er samhandling, koordinering og felles innsats for å sikre at barn og unge kan nå sine drømmer og ambisjoner.

Skolene som skolestarterne begynner på i 2025

Andre instanser:

NAV, Private barnehagers Landsforbund, bedriftshelsetjenesten, Sandefjord kommune og øvrige private barnehager i kommunen.

Glenne regionale senter for autisme

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Det gjennomføres to foreldresamtaler i året, høst og vår.

Det inviteres til foreldremøte på høsten.

Det gjennomføres en årlig brukerundersøkelse gjennom Udir.

Daglige samtaler med foreldre ved henting og levering.

Barnehagens samarbeid med hjemmet er lovpålagt gjennom Barnehageloven, § 1 første ledd som sier at *Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.*

Det er foreldrene som har hovedansvar for barnas oppdragelse og danning (barnehageloven §30). Dette prinsippet er nedfelt i barnekonvensjonen og barnehageloven. Barnehagen og foreldrene har et felles ansvar for barnet og barnets rettigheter. Partene skal blant annet ta ansvar for at barnet blir beskyttet mot all form for diskriminering (Barnekonvensjonens artikkel 2) og fremme omsorg og beskyttelse som er nødvendig for barnets trivsel og utvikling (Barnekonvensjonens artikkel 3).

Samarbeidets mål til barnets beste

Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Det bygger på Grunnloven § 104 og barnekonvensjonen artikkel 3 nr. 1. KD (2017, s. 29) belyser barnehagens oppgave ved å legge til rette for foreldresamarbeid både på individnivå og på

gruppenivå. På den måten vil kunne legge til rette for å kunne tolke og vektlegge hva som er av betydning, og for å ta valg og handlinger, som er for barnets trivsel og utvikling. Det må sees ut fra barnets forutsetninger og modning. Samtidig skal personalet forsøke å ta barnets og barnegruppas perspektiv. Barnets beste er et uttrykk som de fleste vil være enig i.

Ifølge rammeplanen skal barnehagen tilstrebe at barnet ikke kommer i lojalitetskonflikt mellom hjemmet og barnehagen (KD, 2017). Det blir opp til hver barnehagelærer å vurdere kritisk hva som menes, og hvordan en bør handle slik at barnet ikke kommer i en slik konflikt.

I KD (2017, s.33), første avsnitt står det at; *Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen.* Foreldrene har en helt spesiell kunnskap om eget barn. Foreldresamarbeid i barnehagen er avgjørende for å gi barna de beste mulighetene for læring og utvikling. Det er viktig at foreldre og barnehagens ansatte jobber sammen for å skape et trygt og støttende miljø for barna.